

Nederlandse Vereniging
voor Hart en Vaat
Verpleegkundigen

Beroepscompetentieprofiel Hart- en Vaatverpleegkundigen

Nederlandse Vereniging voor Hart- en
Vaatverpleegkundigen (NVHVV)

Corien Flint
Marjan Aertsen
Karin Szabo
Linda van den Hoven - Joziase

21/6/2017

Dit beroepscompetentieprofiel is opgesteld door de Nederlandse Vereniging voor Hart- en Vaatverpleegkundigen (NVHVV) en beschrijft de rol van de hart- en vaatverpleegkundige.

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
1. Taakgebied vakinhoudelijk handelen	5
2. Taakgebied communicatie	7
3. Taakgebied samenwerken	8
4. Taakgebied organiseren	9
5. Taakgebied maatschappelijk handelen	11
6. Taakgebied wetenschap en onderwijs	12
7. Taakgebied professionaliteit	14
Slotconclusie	16
Bijlage 1	17
Bijlage 2	17

Voorwoord

Het vakgebied van de hart- en vaatverpleegkundige is constant in beweging en onderhevig aan veranderingen. Dit is mede een gevolg van externe factoren, zoals een veranderde zorgvraag, medisch-technische ontwikkelingen en verschuivingen in de financiering van de zorg. Deze factoren hebben belangrijke consequenties voor de dagelijkse praktijk van de hart- en vaatverpleegkundige, waardoor er behoefte is aan een meer toekomstbestendig beroepscompetentieprofiel.

Met dit nieuwe beroepscompetentieprofiel wil de Nederlandse Vereniging Voor Hart- en Vaatverpleegkundigen (NVHVV) bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van de cardiovasculaire verpleegkundige zorg in Nederland. Het kan als basis dienen voor iedere hart- en vaatverpleegkundige die haar of zijn beroep met passie en professionaliteit uit wil oefenen. Tegelijk dient het als basis voor de inhoud van de diverse opleidingen voor hart- en vaatverpleegkundigen en voor de formulering van de eindtermen.

Het vorige beroepscompetentieprofiel bestond uit drie verschillende profielen: voor de hartfalen verpleegkundige, voor de vasculair verpleegkundige en voor de hartrevalidatie verpleegkundige. De NVHVV heeft ervoor gekozen deze drie profielen te bundelen tot één beroepscompetentieprofiel voor de hart- en vaatverpleegkundige, omdat ze van mening is dat iedere hart- en vaatverpleegkundige over de competenties uit deze drie differentiaties dient te beschikken. De opbouw van de post-hbo opleiding is ook op deze wijze opgezet. Bij de totstandkoming van dit beroepscompetentieprofiel is het commentaar van multidisciplinaire samenwerkingspartners van de NVHVV meegenomen. We zijn onze samenwerkingspartners zeer erkentelijk voor hun bijdragen (zie bijlage).

Inleiding

De NVHVV verzorgt de kwaliteitsregistratie voor hart- en vaatverpleegkundigen in Nederland. Om te kunnen bepalen en monitoren aan welke competenties en vaardigheden een hart- en vaatverpleegkundige dient te voldoen om 'goede kwaliteit van zorg' te leveren, zijn deze vastgelegd in een beroepscompetentieprofiel. In 2004 heeft de NVHVV het eerste beroepscompetentieprofiel opgesteld.

Vorig jaar besloot de NVHVV dat het tijd werd voor een nieuw beroepscompetentieprofiel voor de hart- en vaatverpleegkundige. Het huidige profiel is immers sterk verouderd. Daartoe is er begin 2016 een werkgroep samengesteld, waar verschillende bestuursleden van de NVHVV bij waren betrokken. De belangrijkste doelstelling was het bieden van een helder en duidelijk overzicht van competenties die recht doen aan de professie van de hart- en vaatverpleegkundige. Hij/zij levert zorg volgens het principe van 'evidence based practice care'.

De werkgroep heeft gebruikgemaakt van het CanMEDS-beroepscompetentieprofiel, dat inzicht geeft in de competenties waarover de hart- en vaatverpleegkundige dient te beschikken. Dit model, dat is ontwikkeld in Canada, gaat uit van zeven taakgebieden. Ieder taakgebied behelst bepaalde competenties. Ook de medische disciplines, zoals de cardiologen, hanteren dezelfde zeven taakgebieden voor de indeling van eindtermen voor profielen. Het CanMEDS-model mag worden beschouwd als de 'gouden standaard' om competenties helder en systematisch te definiëren. Daarnaast is het nieuwe beroepscompetentieprofiel gebaseerd op de actueel geldende richtlijnen en standaarden.

Het CanMEDS-model verdeelt de competenties in de volgende zeven taakgebieden:

1. Vakinhoudelijk handelen
2. Communicatie
3. Samenwerking
4. Organiseren
5. Maatschappelijk handelen
6. Wetenschap en onderwijs
7. Professionaliteit

In het hieronder volgende hoofdstuk 'Taakgebieden' vindt u een algemene omschrijving van elk taakgebied, gevolgd door een omschrijving van bijbehorende competenties. Vervolgens volgt per competentie een opsomming van alle taken, kennis en vaardigheden die nodig zijn voor de uitoefening van het beroep van hart- en vaatverpleegkundige, zoveel mogelijk in toetsbare en meetbare omschrijvingen. In de bijlage is een verantwoording opgenomen en een lijst van het projectteam.

Taakgebieden

1. Taakgebied vakinhoudelijk handelen

Dit taakgebied omvat verpleegkundige activiteiten en protocollair vastgelegde medische activiteiten gericht op (potentiële) klachten en problemen ten gevolge van cardiovasculaire aandoeningen en op vragen over en begeleiding van cardiovasculaire aandoeningen als levenslange chronische ziekte.

De arts of verpleegkundig specialist is verantwoordelijk voor het stellen van een diagnose en het inzetten van de behandeling. Taken worden volgens protocol gedelegeerd aan de hart- en vaatverpleegkundige.¹

Bij het taakgebied vakinhoudelijk handelen behoren de volgende competenties:

1.1 De hart- en vaatverpleegkundige beschikt over kennis, kunde en vaardigheden om effectieve zorg te kunnen verlenen aan zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- is in staat tot klinisch redeneren: heeft kennis van cardiovasculaire etiologie, diagnostiek, behandeling en prognose en kan deze vertalen in zorg.
- heeft voldoende kennis, inzicht en vaardigheden om doelmatige cardiovasculaire zorg te leveren volgens actueel geldende, internationaal geaccepteerde richtlijnen en standaarden en kan het principe 'evidence based practice' toepassen bij het nemen van beslissingen in het verpleegkundig proces.
- houdt kennis van de cardiovasculaire zorg en behandeling op peil volgens de actuele (inter)nationale richtlijnen en standaarden voor de cardiovasculaire zorg.
- kan de theorie en de methodiek van gedragsverandering toepassen.
- beheerst en gebruikt de kennis en de vaardigheden van psychosociale ondersteuning en kan zelfmanagement bij psychische problematiek, zoals depressie, ondersteunen.
- kan samen met de zorgvrager mogelijkheden ofwel copingstijlen en prioriteiten vaststellen in kennis en vaardigheden voor zelfzorg. Kan voorwaarden voor coping vaststellen en deze samen met de zorgvrager creëren, zoals sociale steun.
- kan belemmerende en bevorderende factoren voor zelfmanagement signaleren en bespreekbaar maken en kan de zorgvrager helpen belemmerende factoren, indien mogelijk, weg te nemen en anders tijdelijk of blijvend ondersteuning te bieden om zorg op maat te creëren.
- is op de hoogte van de mogelijkheden van lotgenotencontact en kan de zorgvrager helpen om die te ontvangen.
- herkent de symptomen van acute en lange termijn complicaties van de aandoening en reageert hierop met adequate interventies.

¹ Het is mogelijk dat de hart- en vaatverpleegkundige in de toekomst bepaalde voorbehouden handelingen zelfstandig mag indiceren en uitvoeren, zoals bijvoorbeeld het voorschrijven van bepaalde geneesmiddelen of het aanpassen van dosering van medicatie. Vooruitlopend op deze mogelijke toekomstige rol van de hart- en vaatverpleegkundige, wordt nu onder behandeling door deze zorgverlener verstaan: het uitvoeren van medische behandeling volgens de daartoe opgestelde protocollen en standaarden, waarbij vastgelegd is binnen welke grenzen de hart- en vaatverpleegkundige zelfstandig mag handelen.

- leert de zorgvrager ziektesymptomen en symptomen van complicaties van de cardiovasculaire aandoening te herkennen op lichamelijk, psychisch en sociaal vlak en leert hem hierop adequaat te reageren.
- brengt het cardiovasculair risicoprofiel in kaart en voert in overleg met de behandelend arts de gekozen interventies uit.
- herkent de symptomen van vasculaire schade, zoals Trans Ischemic Attack (TIA), Cerebro Vasculair Accident (CVA), angina pectoris, myocardinfarct, hartfalen en perifeer vaatlijden.
- adviseert over de niet-medicamenteuze behandeling van risicofactoren voor cardiovasculaire aandoeningen, zoals hypertensie en lipidenstoornissen.

1.2 De hart- en vaatverpleegkundige past de diagnostische, therapeutische en preventieve interventies op het gebied van cardiovasculaire aandoeningen waar mogelijk evidence based toe

De hart- en vaatverpleegkundige:

- onderzoekt met de zorgvrager welke mogelijkheden hij wil aanpakken in het omgaan met een cardiovasculaire aandoening, welke zelfzorgkennis en vaardigheden voor zelfzorg daarvoor nodig zijn en hoe deze geleerd en onderhouden kunnen worden.
- inventariseert relevante cardiovasculair gerelateerde klachten en voert controles uit.
- neemt een verpleegkundige anamnese af en vult de volgende informatie aan: de medische voorgeschiedenis, de voorgeschiedenis van het gebruik van geneesmiddelen - inclusief zelfzorggeneesmiddelen - en aanvullende behandelingen.
- geeft voorlichting over het (aanbevolen) medicijngebruik, de effecten, de mogelijke bijwerkingen en de risico's.

2. Taakgebied communicatie

Dit taakgebied omvat alle verbale, non-verbale en schriftelijke communicatie tussen de hart- en vaatverpleegkundige en een zorgvrager met een cardiovasculaire aandoening tijdens consult, telefonisch overleg, visite, e-mail dan wel e-health contact.

De kern van het taakgebied communicatie is het initiëren en onderhouden van een constructieve dialoog met de zorgvrager. Deze is langdurig, omdat de zorgvrager veelal levenslang zorg en behandeling behoeft. Het betreft het effectief overdragen van kennis en vaardigheden ter bevordering van het zelfzorggedrag van de zorgvrager. De hart- en vaatverpleegkundige heeft daarbij speciale aandacht voor de aanpassing van het taalgebruik aan leeftijd, geslacht, sociale, etnische of culturele achtergrond, begripsvermogen en emotie van de zorgvrager en zijn naasten.

Bij het taakgebied communicatie behoren de volgende competenties:

2.1 De hart- en vaatverpleegkundige bouwt een effectieve zorgrelatie op met zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen en hun naasten

De hart- en vaatverpleegkundige:

- communiceert effectief over de diagnose en behandeling, gezondheidsbevorderend gedrag en leefregels, de betekenis daarvan voor het dagelijks leven van de zorgvrager en de hiervoor te ontwikkelen competenties.
- onderhoudt effectieve, professionele relaties met zorgvragers met een cardiovasculaire aandoening.
- vindt evenwicht tussen wat professioneel wenselijk is en wat vanuit het perspectief van de zorgvrager wenselijk, haalbaar en realistisch is.
- houdt rekening met de keuzes die de zorgvrager maakt/wil maken en met het begripsvermogen, het taalgebruik en de leefwijze van de zorgvrager.

2.2 De hart- en vaatverpleegkundige verkrijgt relevante informatie en zorgt voor een optimale informatie-uitwisseling met alle betrokkenen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- beschikt over adequate communicatievaardigheden en is in staat om verschillende gesprekstechnieken en gespreksmodellen te hanteren.
- geeft informatie over een gezonde leefstijl aan (potentiële) zorgvragers met een cardiovasculaire aandoening en hun familie en/of naasten.
- geeft voorlichting over behandeling van en zorg voor de cardiovasculaire aandoening en bevordert het zelfmanagement van de zorgvrager.
- signaleert blokkades die het leerproces van de zorgvrager belemmeren en maakt deze bespreekbaar.
- is in staat om in nauwe samenwerking met de zorgvrager een multidisciplinair behandelplan op te stellen met duidelijk geformuleerde, meetbare en haalbare persoonlijke doelen, die door alle betrokken disciplines als uitgangspunt worden genomen.
- werkt effectief samen met bij het behandelplan betrokken hulpverleners/professionals.
- verschaft tijdens overdrachten en patiëntenbesprekingen een beknopt maar accuraat en volledig overzicht van de problemen van de zorgvrager, bespreekt therapeutisch en verpleegkundig beleid en formuleert duidelijke vraagstellingen voor effectief intercollegiaal overleg.
- beschikt over het vermogen om duidelijk en accuraat (digitale) dossiers bij te houden, in overeenstemming met de wettelijke regels die hiervoor bestaan.

3. Taakgebied samenwerken

Dit taakgebied omvat alle interpersoonlijke contacten binnen een multidisciplinair team. Het participeren in een netwerk van functionele samenwerkingsrelaties en het optimaal gebruikmaken van beschikbare expertise is essentieel voor het realiseren van effectieve en efficiënte samenwerking binnen een multidisciplinair team. Het realiseren van continuïteit en coördinatie in cardiovasculaire zorg is een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit en hierin vervult de hart- en vaatverpleegkundige een regiefunctie. De hart- en vaatverpleegkundige vervult op basis van zijn/haar deskundigheid een sleutelrol binnen het multidisciplinaire team.

Bij het taakgebied samenwerken behoren de volgende competenties:

3.1 De hart- en vaatverpleegkundige overlegt doelmatig met collega's en andere zorgverleners

De hart- en vaatverpleegkundige:

- coördineert, na afstemming met de zorgvrager, de zorg die is vastgesteld door alle disciplines in het multidisciplinaire team, teneinde de kwaliteit van zorg en welzijn van de zorgvrager te bevorderen.
- legt de gemaakte afspraken binnen het multidisciplinaire team vast en consulteert, indien nodig, de betrokken professionals.

3.2 De hart- en vaatverpleegkundige is op de hoogte van de mogelijkheden tot verwijzing naar instanties en andere zorgverleners

De hart- en vaatverpleegkundige:

- heeft inzicht in de grenzen van eigen deskundigheid en mogelijkheden.
- heeft inzicht in de mogelijkheden van andere betrokken zorgdisciplines en hun expertise in de zorg voor zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen.
- draagt informatie van de zorgvrager zorgvuldig over.
- weet zo nodig regionale verwijzing te bewerkstelligen.

3.3 De hart- en vaatverpleegkundige adviseert en levert intercollegiaal consult binnen en buiten de organisatie en draagt hiermee bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg

De hart- en vaatverpleegkundige:

- deelt kennis met collega's door middel van participatie in intercollegiale bijeenkomsten.
- bespreekt en toetst met collega's of de zorg aan de richtlijnen en standaarden voldoet.
- bewaakt de voortgang van het gehele zorgproces.
- houdt zich aan de grenzen van de eigen deskundigheid en functie.
- geeft feedback op gedrag van anderen binnen het multidisciplinaire team en reflecteert op de eigen positie en rol binnen dit multidisciplinaire team.
- neemt actief deel aan patiëntbespreking en/of multidisciplinair overleg, waarbij het eigen handelen en de gemaakte keuzes worden verantwoord en beargumenteerd.

4. Taakgebied organiseren

Dit taakgebied betreft het maken en naleven van regels en afspraken ten behoeve van cardiovasculaire zorg in een multidisciplinair team. De kwaliteit van de zorg in deze teams wordt gevolgd en eventueel gemeten aan de hand van relevante indicatoren uit de landelijke en internationale richtlijnen.

Uitgangspunt voor de organisatie van de zorg is het bieden van efficiënte, vraaggerichte zorg, dus vanuit het perspectief van de zorgvrager met cardiovasculaire aandoeningen, rekening houdend met de keuzes die hij voor het leven wil/kan maken. Hiertoe streven de multidisciplinaire teams naar optimale gebruikmaking van technologische middelen.

Bij het taakgebied organiseren behoren de volgende competenties:

4.1 De hart- en vaatverpleegkundige organiseert efficiënte vraaggerichte zorg voor zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- kan de cardiovasculaire zorg organiseren voor de aan hem/haar toegewezen zorgvragers volgens de actueel geldende en internationaal geaccepteerde richtlijnen en standaarden voor cardiovasculaire zorg, met (h)erkenning van de grenzen van de eigen taken en expertise. Hij/zij is bekend met de verwijzingsmogelijkheden naar andere professionals binnen de cardiovasculaire zorg.
- kan binnen een vastgestelde tijdsinvestering behandeling en zorg vormgeven, waarbij er voldoende tijd wordt gewaarborgd voor de (leefstijl)begeleiding.
- kan effectief timemanagement en zelfevaluatie toepassen om realistische verwachtingen te formuleren en zo te komen tot een evenwicht in zorgvraag en zorgaanbod.

4.2 De hart- en vaatverpleegkundige werkt effectief en doelmatig binnen een multidisciplinair hart- en vaatteam

De hart- en vaatverpleegkundige:

- heeft kennis van en inzicht in de structuur en organisatie van de multidisciplinaire zorg.
- organiseert, regisseert en coördineert cardiovasculaire zorg in diverse settingen en voert deze zelfstandig uit. Hierbij houdt hij/zij rekening met de aspecten van multidisciplinaire zorg en de geldende richtlijnen.
- voert agendabeheer, rekening houdend met het perspectief van de zorgvrager.
- betreft en organiseert, indien gewenst en voortvloeiend uit de zorgvraag, de inzet van ervaringsdeskundigen op het gebied van cardiovasculaire zorgverlening.
- heeft voldoende kennis van en inzicht in de ontwikkelingen en toepassingen van de organisatie en de financieringsconstructie van de zorg.
- is op de hoogte van de professionele ontwikkelingen in taakherschikking in de zorg.
- is gesprekspartner ter ontwikkeling en verdieping van de zorg binnen de eigen organisatie. Hij/zij overlegt daartoe met management, patiënten, andere disciplines en - indien gewenst - met zorgverzekeraars, patiëntenvereniging, subsidiegevers en andere belanghebbenden.

4.3 De hart- en vaatverpleegkundige draagt zorg voor een verantwoorde besteding van beschikbare middelen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- maakt weloverwogen afwegingen bij de toepassing van (hulp)middelen in de zorg, waarbij het belang van de zorgvrager centraal staat.
- draagt bij aan een efficiënte werkwijze in een multidisciplinair team.

4.4 De hart- en vaatverpleegkundige gebruikt informatietechnologie voor optimale patiëntenzorg en voor bij- en nascholingen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- houdt een individueel (elektronisch) patiëntendossier bij.
- gebruikt informatietechnologie voor toegankelijke, efficiënte en transparante cardiovasculaire zorg, waarbij het onderhouden van die kennis voor de functie van hart- en vaatverpleegkundige relevant is.

4.5 De hart- en vaatverpleegkundige kan kwaliteitszorg ontwikkelen / ontwerpen, resulterend in zorgverbetering voor zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- legt uitkomsten van zorg vast voor kwaliteitsmeting van de geleverde zorg, bij voorkeur met proces- en uitkomstindicatoren.
- kan de verleende cardiovasculaire zorg meten en in kaart brengen door systematisch bijhouden en analyseren van proces-, inhouds- en uitkomstindicatoren.

5. Taakgebied maatschappelijk handelen

Dit taakgebied omvat het afwegen van belangen voor de zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen en de daarbij behorende maatschappelijke belangen.

De kern van maatschappelijk handelen is de maatschappelijk verantwoorde uitoefening van het beroep in een multidisciplinair team, inclusief zorgvernieuwing met herschikking van taken, die binnen de beroepsgroepen van verpleegkundigen en artsen zorgvuldig en kritisch zal worden gevolgd.

Bij het taakgebied maatschappelijk handelen behoren de volgende competenties:

5.1 De hart- en vaatverpleegkundige kent en herkent de factoren die het ontstaan van cardiovasculaire aandoeningen beïnvloeden en bevordert de gezondheid van de zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen.

De hart- en vaatverpleegkundige:

- is actief bij het vroegtijdig signaleren van risicogroepen bij cardiovasculaire aandoeningen.
- heeft kennis van complicaties bij cardiovasculaire aandoeningen die invloed hebben op lichamelijk, psychisch en sociaal functioneren.
- kan reageren op de psychosociale en economische factoren die de gezondheid van de zorgvrager kunnen beïnvloeden.
- is op de hoogte van de erfelijkheidsfactoren van cardiovasculaire aandoeningen en geeft hierover zo nodig advies aan de zorgvrager en diens naasten.
- neemt deel aan regionale en/of landelijke projecten ter verbetering van de cardiovasculaire zorg.
- deelt zijn/haar verpleegkundige deskundigheid ook in niet zorggebonden situaties.

6. Taakgebied wetenschap en onderwijs

Dit taakgebied omvat het verwerven, toepassen en overdragen van wetenschappelijke kennis en het participeren in wetenschappelijk en praktijkonderzoek en in gemeenschappelijke en gesystematiseerde ervaringskennis op het gebied van het verpleegkundig handelen binnen de cardiovasculaire zorg.

De principes van 'evidence-based practice' vormen het uitgangspunt.

Bij het taakgebied wetenschap en onderwijs behoren de volgende competenties:

6.1 De hart- en vaatverpleegkundige beoordeelt kritisch de medische en verpleegkundige informatie met betrekking tot het cardiovasculaire ziektebeeld

De hart- en vaatverpleegkundige:

- past binnen de cardiovasculaire zorg het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal toe, waar mogelijk volgens de principes van 'evidence-based practice'.
- zoekt systematisch naar onderbouwing in de literatuur om zo het proces van klinische besluitvorming te evalueren en optimaal toe te passen.
- beschikt over de kennis om patiënt gerelateerde problemen die het gevolg zijn van cardiovasculaire aandoeningen aan te dragen voor het formuleren van onderzoeksvragen.
- neemt kennis van medisch/wetenschappelijke literatuur met betrekking tot het vakgebied en is in staat deze literatuur op methodologische kwaliteit te beoordelen.

6.2 De hart- en vaatverpleegkundige participeert in de ontwikkeling van wetenschappelijke vakkennis over cardiovasculaire aandoeningen en in de bevordering van de verbreding van deze vakkennis

De hart- en vaatverpleegkundige:

- beschikt over vaardigheden om gestructureerd data te verzamelen voor ontwikkeling van en onderzoek naar cardiovasculaire zorg en behandeling.
- participeert in het gestructureerd verzamelen van data voor ontwikkeling van en onderzoek naar cardiovasculaire zorg en behandeling en participeert in de toepassing ervan.
- participeert in het proces om resultaten van beschikbaar wetenschappelijk onderzoek naar cardiovasculaire zorg en behandeling toe te passen in de beroepspraktijk.

6.3 De hart- en vaatverpleegkundige houdt eigen vakkennis actueel

De hart- en vaatverpleegkundige:

- is bekwaam en draagt zorg voor het op peil houden van eigen vaardigheden en competenties door het volgen van bijscholing en het behalen van accreditatiepunten om de titel 'hart- en vaatverpleegkundige' te behouden.

6.4 De hart- en vaatverpleegkundige bevordert de deskundigheid van studenten, collega's, patiënten en andere betrokkenen bij de zorg voor zorgvragers met cardiovasculaire aandoeningen

De hart- en vaatverpleegkundige

- beschikt over kennis en vaardigheden om de deskundigheid van collega's en anderen op het vlak van cardiovasculaire aandoeningen te bevorderen.
- beschikt over basale didactische vaardigheden.
- bevordert de deskundigheid van collega's en anderen op het vlak van cardiovasculaire zorg.
- geeft onderwijs, zoals klinische lessen en bij- en nascholingen, aan verpleegkundigen en andere professionele hulpverleners.

7. Taakgebied professionaliteit

Het taakgebied professionaliteit omvat het hanteren, bevorderen en onderhouden van vakbekwaamheid op het gebied van de zorg rondom cardiovasculaire en aanverwante aandoeningen. Reflectie op eigen competenties is een essentiële vaardigheid.

Bij het taakgebied professionaliteit behoren de volgende competenties:

7.1 De hart- en vaatverpleegkundige levert hoogstaande zorg aan zorgvragers met een cardiovasculaire aandoening

De hart- en vaatverpleegkundige:

- toont respect voor de keuzes van de zorgvrager.
- heeft vaardigheden om zorgvragers te helpen hun zelfmanagementproces (verder) in gang te zetten.
- ziet gedeelde besluitvorming als onderdeel van de cardiovasculaire zorg en aandoeningen als een multidisciplinair, integraal, voortdurend en herkenbaar onderdeel van de zorg.
- levert zorg volgens de principes van 'evidence- based practice' aan zorgvragers met een cardiovasculaire aandoening.

7.2 De hart- en vaatverpleegkundige toont een professionele beroepshouding

De hart- en vaatverpleegkundige:

- kent de grenzen van de eigen competenties en handelt daarnaar.
- kan reflecteren op eigen gedrag en handelen en vraagt of volgt op basis hiervan opleiding/bijscholing en coaching om deze competenties verder te ontwikkelen.
- is in staat het eigen functioneren als hart- en vaatverpleegkundige te analyseren door zelfreflectie en intervisie.
- is in staat de samenwerkingsrelatie met de zorgvrager te analyseren en ter discussie te stellen.
- maakt gebruik van een digitaal kwaliteitssysteem voor (her)registratie.
- heeft kennis van en verwerft competenties uit de verpleegkundige discipline, past deze toe en kan deze onderhouden door reflectie op eigen handelen. Mogelijkheid hiervoor is gebruik te maken van intervisiegroepen of intercollegiale toetsing met collega's hart- en vaatverpleegkundigen en/of collega's uit andere disciplines in het team.
- is in staat om de eigen expertise voortdurend te richten op kwaliteitsverbetering van de zorg en is in staat om de cardiovasculaire zorg te profileren.
- is in staat om vanuit professionele verantwoordelijkheid activiteiten bij innovaties in het multidisciplinaire team te helpen ontwikkelen.
- bezit de kennis, vaardigheden en competenties om de deskundigheid van collega's en anderen te bevorderen.
- vertaalt hierbij lokaal beleid naar de eigen praktijk.
- verwerft (nieuwe) competenties om zorgvragers te helpen hun zelfmanagementproces verder in gang te zetten en te onderhouden.

7.4 De hart- en vaatverpleegkundige oefent het beroep uit met als leidraad het beroepsprofiel van de hart- en vaatverpleegkundige en de beroepscode voor verpleegkundigen

De hart- en vaatverpleegkundige:

- draagt bij aan de positieverbetering van de eigen beroepsgroep door te participeren in netwerken van belangen- of beroepsorganisaties.
- ontwikkelt vanuit (inter)nationaal geldende standaarden en zorgmodellen richtlijnen en protocollen om de kwaliteit van de zorg rondom cardiovasculaire aandoeningen te garanderen en doorlopend te verbeteren.
- vertaalt deze richtlijnen en standaarden naar het lokaal beleid voor de zorg rondom cardiovasculaire aandoeningen.
- reflecteert op eigen competenties met de zelf ervaren grenzen en vraagt specifieke opleiding/bijscholing en coaching aan andere disciplines om competenties op het gebied van de beschikbare taken verder te ontwikkelen.
- neemt verantwoordelijkheid voor eigen professioneel handelen en is hierop aanspreekbaar.

Slotconclusie

De hart- en vaatverpleegkundige werkt met zorgvragers die een cardiovasculaire aandoening hebben of met zorgvragers die deze aandoening of een verergering ervan willen voorkomen. Cardiovasculaire aandoeningen zijn vaak chronisch van aard en leiden in veel gevallen tot verlies van functies op lichamelijk, psychisch en sociaal gebied. Het hoofddoel is het optimaliseren van de integrale gezondheidstoestand en daardoor een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven. Het functioneren van een zorgvrager is afhankelijk van de gezondheidstoestand waarin hij verkeert en die wordt sterk bepaald door de fase van het ziekteproces. In de preventieve fase ervaart de zorgvrager weinig tot geen klachten van zijn aandoening, maar hij heeft wel sturing en hulp nodig bij de aanpassing van levensstijl of bij medicatiegebruik. Een stabiele chronische fase kan door veranderingen in de omgeving of persoonlijke situatie van een zorgvrager veranderen in een acute fase. Het is van belang dat er in de behandeling en zorg een regelmatige follow-up plaatsvindt. Hierdoor kunnen veranderingen tijdig gesignaleerd worden en kunnen behandeling en zorg afgestemd worden op de veranderende gezondheidssituatie. Daardoor wordt verergering van de aandoening voorkomen of verbeterd.

Elke fase van de cardiovasculaire aandoening heeft zijn specifieke diagnoses en interventies, gericht op het herstel van gezondheid in termen van functioneren. De meest voorkomende problemen die door patiënten worden ondervonden zijn: verstoorde vitale functies, onzekerheid, eenzaamheid, angst, paniek, depressie, ineffectieve coping, tekort aan zelfmanagement, kennistekort, gebrek aan en/of overbelaste mantelzorg en participatieproblemen. Patiënten met ernstige cardiovasculaire aandoeningen hebben meer moeite om een goede passende baan te vinden.

Zorgvragers willen doorgaans een zo normaal mogelijk leven leiden. Functioneren en participeren in de maatschappij is daarbij essentieel. De hart- en vaatverpleegkundige heeft hierbij de rol van samenwerkingspartner van de patiënt om in gezamenlijkheid de functionele gezondheid van de zorgvrager te optimaliseren. Het streven is optimale behandeling en zorg waardoor de ziektelast minimaal is en de zorgvrager een zo normaal mogelijk maatschappelijk leven kan leiden.

Het gaat hierbij om algemeen voorkomende problemen die voor zorgvragers met een cardiovasculaire aandoening op detailniveau aangepakt en uitgewerkt dienen te worden in de vorm van een zorg- of behandelplan. In dat laatste kenmerkt zich de meerwaarde van de hart- en vaatverpleegkundige in dit vakgebied. Hij/zij is te beschouwen als een generalist binnen dit specifieke aandachtsgebied of als een generalist met specialistische kennis en kunde.

Eigenaar document: Nederlandse Vereniging voor Hart- en Vaatverpleegkundigen (NVHVV)

Bijlage 1

Bronvermelding

CanMEDS: <http://canmeds.royalcollege.ca/en/framework>

V&V 2020 www.venvn.nl

Bijlage 2

Afgevaardigden uit verschillende werkgroepen van de NVHVV hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit beroepsprofiel:

- Marjan Aertsen (werkgroep hartfalen)
- Corien Flint (werkgroep vasculaire zorg)
- Karin Szabo – te Fruchte (werkgroep hartrevalidatie)
- Linda van den Hoven – Joziasse (voorzitter NVHVV)

Beoordelaars commentaarfase:

- Annette Galema – Boers (voormalig voorzitter expertgroep verpleegkundig specialisten)
- Geert Hengstman (voorzitter werkgroep acute zorg)
- Marjo de Ronde (voorzitter werkgroep interventiecardiologie)
- Marjolein Snaterse (voorzitter werkgroep wetenschappelijk onderzoek)

Beoordeling definitieve versie en ter accordering CZO-erkenning:

- Klaus Boonstra (CZO)